

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Miljöprövningsdelegationen
(MPD)

BESLUT

1 (9)

2009-04-02

Dnr: 551-11716-07

Setra Trävaror AB
Nyby sågverk
740 30 BJÖRKLINGE

Slutliga villkor för buller från sågverksamheten som bedrivs av Setra Trävaror AB vid Nyby sågverk i Björklinge, Uppsala kommun

Anläggningsnummer: 0380-112

BESLUT

Länsstyrelsen i Uppsala län, Miljöprövningsdelegationen (MPD) godkänner den nu aktuella provotidsredovisningen och avslutar provotiden avseende om vilka slutliga villkor som skall gälla för buller från sågverksamheten samt fastställer de slutliga villkoren i det tillstånd enligt miljöbalken (MB) som meddelades den 25 april 2002 till dåvarande och utökad produktion av träprodukter. Verksamheten bedrivs av Setra Trävaror AB (org.nr. 556035-2196) på fastigheten Häggeby 2:7 i Björklinge (Nyby sågverk) i Uppsala kommun.

Som slutliga villkor skall följande gälla:

8. Buller från anläggningen inklusive transporter inom verksamhetsområdet ska, till och med den 31 december 2015, begränsas så att det inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå som riktvärde¹⁾ utomhus vid närmaste bostäder än 55 dB(A) dagtid (kl. 07-18)
50 dB(A) kvällstid (kl. 18-22), samt lördag, söndag och helgdag (kl. 07-18)
45 dB(A) samtliga dygn nattetid (kl. 22-07).
Den momentana ljudnivån nattetid från verksamheten ska begränsas så att inte högre momentana ljudnivåer uppkommer nattetid (kl. 22-07), som riktvärde¹⁾ utomhus vid närmaste bostäder, än 55 dB(A).
9. Buller från anläggningen inklusive transporter inom verksamhetsområdet ska, från och med den 1 januari 2016, begränsas så att det inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå som riktvärde¹⁾ utomhus vid närmaste bostäder än 50 dB(A) dagtid (kl. 07-18)
45 dB(A) kvällstid (kl. 18-22), samt lördag, söndag och helgdag (kl. 07-18)
45 dB(A) samtliga dygn nattetid (kl. 22-07).
Den momentana ljudnivån nattetid från verksamheten ska begränsas så att inte högre momentana ljudnivåer uppkommer nattetid (kl. 22-07), som riktvärde¹⁾ utomhus vid närmaste bostäder, än 55 dB(A).

Länsstyrelsen Uppsala län

POSTADRESS: 751 86 UPPSALA BESÖKSADRESS: HAMNESPLANADEN 3

TELEFON: 018 - 19 50 00 TELEFAX: 018 -dm E-POST: uppsala@lansstyrelsen.se

PLUSGIRO 3 51 73-4 / 6 88 03-6 ORGANISATIONSNUMMER: 202100-2254 (VAT SE202100225401)

10. Tillkommande anläggningar och utrustning ska utformas i samråd med tillsynsmyndigheten så att bullerbidraget därifrån inte överstiger Naturvårdsverkets riktlinjer för nyetablerad industri.

¹⁾ Med riktvärde avses ett värde som, om det överskrids, ålägger verksamhetsutövaren att vidta åtgärder så att villkoret inte överskrids och förhindrar att överskridandet upprepas.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Tidigare beslut

Mellanskog Industri AB (org.nr. 556034-8483) meddelades den 25 april 2002 (dnr. 2410-7820-01) tillstånd enligt MB till dåvarande och utökad produktion av träprodukter på fastigheterna Björklinge-Nyby 3:8 och Häggeby 2:7 i Björklinge, Uppsala kommun. Tillståndet avser en förbrukning av högst 350 000 m³ toppmått volym råvara per år, vilket motsvarar en produktion av cirka 200 000 m³ sågat virke. Vid samma tillfälle meddelades vidare tillstånd att på land lagra och vattenbegjuta högst 15 000 m³ toppmått volym råvara. Detta beslut ändrades genom beslut den 21 augusti 2003 (dnr. 2430-5901-01) till att omfatta 25 000 m³ toppmått volym råvara. Länsstyrelsen beslutade med stöd av 22 kap. 27 § jämfört med 19 kap. 5§ 10 MB att under en provotid till och med den 31 december 2002 skjuta upp frågan om slutliga villkor för buller från sågverksamheten.

Mellanskog Industri AB kom in med en provotidsredovisning till Länsstyrelsen den 10 december 2002. Bolaget yrkade att riktvärdet för befintlig industri skall gälla som bullervillkor för verksamheten. När ansökan kungjordes och i remissen informerades om att Länsstyrelsen hade för avsikt att förlänga provotiden och först därefter fastställa slutliga villkor för buller från sågverksamheten. Vidare informerades om att bolaget under provotiden skulle redovisa effekterna av de bullerdämpande åtgärderna efter både fas 1 och fas 2 samt vilka åtgärder som därefter erfordras för att uppnå riktvärdena för befintlig alternativt nyetablerad industri liksom förslag på åtgärder och kostnader. Länsstyrelsen beslutade den 15 maj 2003 (dnr. 551-16527-02) att förlänga provotiden till den 1 juni 2005. Länsstyrelsen beslutade den 1 juni 2005 (dnr. 551-13854-04) att förlänga provotiden ytterligare till den 1 september 2007.

Ärendets handläggning

Efter fusion med Assi-Domän drivs verksamheten vid Nyby sågverk numera av Setra Trävaror AB (org.nr 556035-2196), nedan kallat Bolaget.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

3 (9)

2009-04-02

Dnr: 551-11716-07

Bolaget inkom den 23 augusti 2007 med en redogörelse om vilka åtgärder som vidtagits fram till 2006 samt vilka åtgärder som planerades att vidtas under år 2007. Bolaget inkom den 19 december 2007 med kompletterande material angående prøvotidsredovisningen. Prövotidsredovisningen kungjordes i Uppsala Nya Tidning den 17 april 2008. Prövotidsredovisningen har remitterats till miljö- och hälsoskyddsnämnden i Uppsala kommun och till de närboende i området. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har yttrat sig. Vidare har närboende kommit in med yttranden. Bolaget har bemött vad som anförts i yttrandena.

Bolaget har vidare fått del av Länsstyrelsens förslag till beslut i ärendet och beretts tillfälle att komma in med erinringar eller yttrande med anledning av vad som framgår av förslaget. Bolaget har även i sistnämnda avseende kommit in med yttrande.

BOLAGETS TALAN MED YRKANDEN OCH ÅTAGANDEN

Bolaget har under prøvotiden genomfört nedanstående bullerdämpande åtgärder.

Genomförda åtgärder år 2003	Kostnad i kr
a) Inbyggnad av påläggsbord vid timmersortering	900 000
b) Ljuddämpare på tork 3-5	70 000
c) Fortsatt komplettering av bullervall	25 000
Summa	995 000

En bullermätning genomfördes under mars 2004 av Westin Akustik AB. Syftet med mätningen var att följa upp effekten vid mottagarpunkt M3 och M4 av inbyggnaden av påläggsbordet och den nya pannbyggnaden. Syftet var också att ta fram förslag på bullerdämpande åtgärder vid timmerintaget till sågen. Mätningen visade en bullerdämpning på cirka 10 dB(A) vid mottagarpunkt M3 och en mer begränsad dämpning i punkt M4. Vilka åtgärder som genomförts och effekten av dessa rapporterades till tillsynsmyndigheten vid platsbesök den 2 juni 2004. Vilka åtgärder som planerades att genomföras under år 2004 redovisades också och även synpunkter på i vilken takt som är möjlig när det gäller ytterligare åtgärder, se nedan.

Åtgärder under 2004	Kostnad i kr
d) Bullerplank vid vändande timmersortering	100 000
e) Inklädnad strömottagare	45 000
f) Skraptransportör under påläggsbord	650 000
Summa	795 000

Åtgärder under 2005	Kostnad i kr
----------------------------	---------------------

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

4 (9)

2009-04-02

Dnr: 551-11716-07

g) Ljuddämpare på tork 1-2	70 000
h) Huv friskluftsintag justerverk	10 000
i) Slutförande av bullervall	75 000
j) Huv vändande flistransportör	30 000
Summa	185 000

Åtgärderna enligt ovan har följts upp genom bullermätning vid mottagarpunkterna. Det har dock varit svårt att få en klar uppfattning om effekten av genomförda åtgärder då bidragande bullerkällor enligt nedan fortfarande kvarstår.

Åtgärder under 2006	Kostnad i kr
k) Bullerplank justerverk	800 000
Summa	800 000

Åtgärder under 2007	Kostnad i kr
l) Bullerplank vid elevatorsågintag	400 000
Summa	400 000

Den sista åtgärden färdigställdes under hösten 2007, varefter en bullermätning utfördes. Bullermätningen visar att Bolaget efter de omfattande åtgärder som vidtagits vid anläggningen under årens lopp, idag i stort sett uppfyller kraven för befintlig industri men inte för nyetablerad industri.

Yrkanden och åtaganden

Bolaget yrkar på villkor enligt utomhusriktvärden för externt industribuller för befintlig industri.

YTTRANDEN

Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Uppsala kommun, har yttrat sig och anfört bland annat följande. Nämnden anser att utomhusriktvärden för externt industribuller för befintlig industri ska gälla för den befintliga verksamheten. Alla nyinstalleringar av utrustning ska uppfylla kraven för nyetablerad industri. Samråd ska i god tid göras med tillsynsmyndigheten innan installering av ny utrustning görs. Verksamheten vid Nyby såg har bedrivits under lång tid och innan riktvärdena för buller från nya anläggningar utgavs av Naturvårdsverket år 1978. Eftersom det är mer än 30 år sedan riktvärdena gavs ut finns det skäl att kräva att nyinvesteringar som görs i befintliga industrier har som utgångspunkt att klara den nivå som gäller för nyetableringar. Vid utbyte av utrustning ska verksamheten eftersträva att uppfylla kraven för nyetablerad industri och samråd ska göras med tillsynsmyndigheten innan installationen görs.

Närboende har yttrat sig och anfört bland annat följande. Bolaget har gjort bullerplank mot kyrkan och bullervall mot villa/fotbollsplanerna. Däremot finns inga bullerdämpande åtgärder mot villorna som är belägna vid Häggeby längs Björklingeån. Det mest störande momentet från sågverket är under kvällstid. Begränsning av arbetstiden under kvällstid samt bullerdämpande åtgärder mot villorna belägna efter Björklingeån efterfrågas därför. Vidare framförs synpunkter på att bullermätningarna inte utförs på ett korrekt och objektivt sätt. Mätningarna bör utföras av oberoende konsulter under de tidpunkter när sågen bullrar som mest. Även synpunkter på de genomförda åtgärderna har framförts. De vidtagna åtgärderna är inte tillräckliga och det är inte acceptabelt att de bullervillkor som gällt under prøvotiden ska fortsätta gälla som slutgiltiga villkor. Målsättningen med Naturvårdsverkets riktlinjer för industribuller, som utkom för ca 30 år sedan, är att på sikt nå ner till riktvärden för nyetablerad industri. En utökning av produktionen till att omfatta även drift nattetid är att betrakta som nyetablering. Om tillstånd ges till utökad produktion och buller under andra tider än tidigare så ska gränsvärden för nyetablering tillämpas åtminstone under kvälls- och nattetid. Enligt den bullermätning som bolaget har låtit utföra så uppfyller sågverket idag, efter 6 års prøvotid, inte ens gränsvärdena för befintlig industri. Dessa gränsvärden var de provisoriska föreskrifter som skulle gälla under prøvotiden tills slutgiltiga gränsvärden bestämdes. Med andra ord har bolaget under prøvotiden inte uppfyllt de föreskrifter som gällde i det ursprungliga beslutet. Vidare efterfrågas en utredning eller uppföljning kring om verksamheten uppfyller Socialstyrelsens allmänna råd om buller inomhus (SOSFS 1996:7), vilka anges vara en faktor att beakta i beslutet. Bolaget har vid ett flertal tillfällen ansökt om förlängd prøvotid. En anledning som angivits har varit kostsamma åtgärder kopplat till bolagets resultat. Den utökade produktionen har inneburit ett positivt bidrag till bolagets resultat. Om så inte vore fallet skulle bolaget utan vidare ha upphört med produktionen under kvälls- och nattetid. Detta positiva bidrag till resultatet som produktionsökningen gett borde ha investerats i bullerdämpande åtgärder, då dessa pengar har intjänats på bekostnad av de närboendes boendemiljö.

Bolagets bemötande av inkomna yttranden

Bullervillkoret för befintlig industri klaras nattetid enligt mätningar i mätpunkt M2 och M3 när samtliga produktionsdelar utom timmersorteringen är igång. Om timmersorteringen inte körs efter kl. 22.00 innebär det att nattvärdet för befintlig industri kan innehållas. Om det skulle bli aktuellt med verksamhet på timmersorteringen efter denna tidpunkt kan det vara aktuellt med uppförande av ett bullerplank som innebär en kostnad på 0,5-1,0 miljoner kr. Krav eller begränsning av sågningen under endast dagtid innebär att det inte finns någon långsiktig lönsamhet för verksamheten vid sågverket. Detta kommer att innebära att sågverket läggs ner. De bullermätningar som har genomförts har gjorts av externa

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

6 (9)

2009-04-02

Dnr: 551-11716-07

konsulter och intern expertis och är genomförda på ett korrekt och objektivt sätt när normal drift råder på sågverket. Sågningsverksamheten har funnits på platsen sedan början av 1900-talet och i större skala från 40-talet. År 1985 byggdes den ”nya” sågen och driftformerna har varit likartade sedan mitten av 80-talet. Verksamheten kan därför inte på något sätt betraktas som nyetablerad. Bolaget anser att bullerkrav för nyetablerad verksamhet möjligen skulle kunna ställas på nytillkomna delar av verksamheten. Som de närboende anför i yttrandena så uppfyller bolaget idag, trots de omfattande åtgärder som vidtagits sedan år 2002, inte bullerkravet för nyetablerad industri. Orsaken till detta är att det helt enkelt inte är möjligt att nå dessa riktvärden inom rimliga kostnadsramar, då man i sådana fall måste bygga in stora delar av området med en kostnad på ca 250 miljoner kr. De åtgärder som hittills har vidtagits har medfört en kostnad på över 3 miljoner kr. När det gäller Socialstyrelsens allmänna råd hänvisas till skrivningen som gjordes i rapporten den 6 november 2002 av Westin Akustik AB. Westin ansåg redan då, innan alla bullerdämpande åtgärder vidtagits, att kraven nästan uppfylldes i de mest utsatta mätpunkterna M2, M3 och M4. Idag med alla bullerdämpande åtgärder som genomförts uppfylls dessa krav. Det är oklart vad tillsynsmyndigheten avser när man säger att samråd ska ske med myndigheten i god tid innan installation av ny utrustning görs. Det kan nog bli väldigt betungande både för bolaget och kommunen om detta ska omfatta installation av all ny utrustning. Bolaget anser att detta inte behöver skrivas in som ett villkor i tillståndet utan kan lösas inom ramen för den sedvanliga tillsynen.

LÄNSSTYRELSENS BEDÖMNING

Frågan i ärendet gäller fastställandet, enligt MB, av slutliga villkor vad gäller buller från den sågverksamhet som Setra Trävaror AB bedriver vid Nyby sågverk i Björklinge.

Miljöbalkens mål och de allmänna hänsynsreglerna

Alla som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd skall utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller i miljön. I samma syfte skall vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik. Dessa försiktighetsmått skall vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön (2 kap. 3 § MB).

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

7 (9)

2009-04-02

Dnr: 551-11716-07

Skada på människors hälsa omfattar såväl fysisk som psykisk skada. Olägenhet för människors hälsa definieras som en störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig.

Kraven på hänsyn gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning skall särskilt beaktas nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnader för sådana åtgärder (2 kap. 7 § MB).

Motivering av villkor

Vid bedömning av om begränsningsvärde i villkor ska uttryckas som gränsvärde, riktvärde eller på annat sätt ska hänsyn tas till omständigheterna i det enskilda fallet. Rättssäkra villkorsformuleringar måste eftersträvas. Länsstyrelsen är medveten om de domar som under början av år 2009 fastställts av Miljööverdomstolen angående begränsningsvärden (se bl.a. mål nr. M 1303-07, med dom meddelad den 29 januari 2009). I dessa domar utmönstras begreppet riktvärden och istället anges begränsningsvärden samt hur kontroll av dessa ska ske. Länsstyrelsen anser dock att det aktuella ärendet har påbörjats och handlagts till största delen i en tid där den nya principen med begränsningsvärden enligt miljööverdomstolens domar inte har varit praxis. Därför utformas villkoren inte i enlighet med den nya praxisen. De handlingar som föreligger i ärendet ger heller inte tillräckligt underlag för att på en rättssäker grund utforma villkor enligt den nya praxisen. Länsstyrelsen avser dock att vid handläggning av nyinkomna ärenden framgent använda begreppet begränsningsvärden vid villkorsskrivning.

Buller

Bolaget ansöker om bullerriktvärden för befintlig industri, främst med motiveringen att industrin är etablerad sedan länge samt att kostnaderna skulle bli orimligt höga om man tvingades följa bullerriktvärden för nyetablering. Bolaget bedömer att de åtgärder som krävs för att innehålla bullerriktvärden för nyetablerad industri skulle kosta ca 250 miljoner kr att genomföra, samt att det inte är rimligt att genomföra detta. Med utgångspunkt från bullerutredningen har Bolaget genomfört ett antal bullerdämpande åtgärder. Åtgärderna syftar till att innehålla bullerriktvärdena för befintlig industri i alla mätpunkter för buller.

Förslaget till beslut har kommunicerats med Bolaget och bolaget har yttrat sig. Bolaget anser att den föreslagna utformningen av bullervillkor kommer att medföra kraftiga produktionsbegränsningar och på sikt stor risk för avveckling av verksamheten eftersom timmersorteringen inte kommer att kunna köras efter kl. 18.00 samt lördag, söndag och helgdag. I Bolagets bemötande av inkomna yttranden, daterat den 3 juli 2008, anges att om timmersorteringen inte körs efter kl. 22.00 kan riktvärdet för befintlig industri innehållas. Bolaget anger även att om

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

8 (9)

2009-04-02

Dnr: 551-11716-07

drift efter detta klockslag skulle krävas så kan det bli aktuellt med uppförande av bullerplank västerut till en kostnad av 0,5-1,0 milj kr. Länsstyrelsen anser att Bolaget genom t.ex. produktionsbegränsningar i tid, utredande och anläggande av bullerplank eller vall västerut eller genom andra åtgärder mycket väl kan klara de riktvärden som enligt villkor 9 ska gälla efter den 1 januari 2016.

Miljödomstolen i Växjö har tidigare prövat bullerfrågan vid ett annat sågverk (dom den 10 mars 2005 i mål nr. M 4647-03). Länsstyrelsen hade i det ärendet beslutat om villkor enligt riktvärden för nyetablerad industri, vilket överklagades till miljödomstolen av sökanden. Miljödomstolen ändrade då delvis länsstyrelsens beslut på så sätt att de villkorade bullerriktvärdena för nyetablerad industri nattetid, 40 dB(A), ersattes av bullerriktvärdena för befintlig industri nattetid, 45 dB(A). Övrig tid skulle bullerriktvärdena för nyetablerad industri fortsätta att gälla. Den utförda bullerutredningen redovisar i tabell 3 vilka åtgärder som krävs för att nå riktvärden för nyetablering under kvällstid respektive nattetid. Länsstyrelsen konstaterar att vissa av dessa åtgärder redan är utförda, men att det kvarstår många åtgärder innan ens kvällsriktvärdena för nyetablering kan innehållas. Länsstyrelsen anser att kostnaderna för de åtgärder som enligt Bolaget krävs för att uppnå riktvärden för nyetablerad industri dygnet runt är så höga att det är ekonomiskt orimligt att avkräva dessa. Länsstyrelsen anser därför att villkor enligt miljödomstolens dom kombinerat med villkor att nytillkommande anläggningar och utrustning ska uppfylla bullerriktvärden för nyetablerad industri kommer att medföra en godtagbar bullernivå. För att ge Bolaget möjlighet att planera och investera i ytterligare bulleråtgärder anser Länsstyrelsen att det är rimligt att under en övergångstid tillåta riktvärden för befintlig industri. I takt med att gammal utrustning byts ut och moderniseras kommer även bullernivån på längre sikt att närma sig bullerriktvärdena för nyetablerad industri. Länsstyrelsen anser att det är lämpligt att Bolaget samråder med tillsynsmyndigheten angående bullerreducering vid utformningen av nytillkommande anläggningar eller utrustning.

Länsstyrelsen bedömer enligt tidigare resonemang att innehållande av bullerriktvärdena för nyetablerad industri nattetid i dagsläget inte kan avkrävas anläggningen som helhet. Naturvårdsverkets riktvärden för nyetablerad industri har vid det här laget dock funnits i ca 30 år och det kan därmed inte anses som varken tekniskt eller ekonomiskt orimligt att nytillkommande anläggningsdelar och utrustning därmed ska anpassas efter dessa. Länsstyrelsen anser att villkoret i den del som behandlar tillkommande anläggningar och utrustning är skäligt att avkräva Bolaget.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

9 (9)

2009-04-02

Dnr: 551-11716-07

Länsstyrelsens sammanfattande bedömning

Länsstyrelsen finner sammanfattningsvis att de uppgifter som Bolaget har redovisat i ärendet ger möjlighet att slutligt fastställa villkor om buller. Under förutsättning att ovan nämnda begränsningar iakttas bedöms verksamheten vara förenligt med MB:s mål och allmänna hänsynsregler samt inte medföra någon olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas till Nacka tingsrätt, miljödomstolen, se bilaga 1.

Beslut om kungörelsedelgivning

Se bilaga 2.

Beslut i ärendet har fattats av miljöprövningsdelegationen. I beslutet har deltagit länsassessor Roger Gustafsson, ordförande, och miljöskyddshandläggare Ing-Marie Askaner, miljöskakkunnig. Ärendet har föredragits av miljöskyddshandläggare Daniel Melin, miljöenheten.

Roger Gustafsson

Ing-Marie Askaner

BILAGOR

1. Hur man överklagar
2. Beslut om kungörelsedelgivning

SÄNDLISTA

Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm

Kommunstyrelsen i Uppsala kommun, 753 75 Uppsala

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Uppsala kommun, 753 75 Uppsala

Närboende

Björklingsbiblioteket, Sandbrovägen 6, 740 30 Björklinge